

KARLOVSKÝ ZPRAVODAJ

VDÁVÁ OBCNÍ ÚŘAD VE VELKÝCH KARLOVICÍCH

1/BŘEZEN 2008

Vážení spoluobčané,

první jarní sluneční paprsky vystřídaly mírnou zimu, která na jedné straně přinesla snížené náklady na zimní údržbu, možnost těžebních prací v lese, nižší náklady na topení, ale na straně druhé nižší příjmy podnikatelům, kteří jsou závislí na sněhové pokrývce a následném přílivu turistů. Nástup jara signalizuje i brzký termín největších křesťanských svátku - Velikonoc. Přejeme Vám jejich příjemné prožití.

Informace obecního úřadu

Hlavní body ze zasedání zastupitelstva obce ze dne 21. 2. 2008

ZO schválilo:

- zprávu lesního hospodáře za rok 2007
- změny rozpočtu ve výši 4.472 tis. Kč (převod finančních prostředků z roku 2007)
- finanční příspěvek ve výši 60 tis. Kč Charitě svaté Rodiny Nový Hrozenkov
- odkoupení pozemků od manželů Třetinových, paní Zetkové, manželů Holčákových a pozemky od firmy TOMEK GROUP s.r.o. Velké Karlovice
- zveřejnit záměr obce směřovat část pozemku před horní školou, u Pavelků v Podřatém a v Léskovém pod kapličkou (přístupový chodník)
- uzavření smlouvy o partnerské spolupráci při realizaci akce „Cyklostezka Bečva“ mezi obcí Velké Karlovice a Sdružením obcí Valašsko Horní Vsacko
- zařazení finanční částky 1.000 tis. Kč z rezervy do rozpočtu obce roku 2008 na realizaci akce „Obecní úřad Velké Karlovice“ a to v případě získání statní dotace. Jedná se o rekonstrukci budovy horní školy
- zadání změny územního plánu č. 15, 16 a 17

ZO souhlasilo s pořízením změny územního plánu těchto navrhovatelů:

- plocha pro bydlení - Bosák František, Kratochvíl Ivo, Nováková Zdeňka, Podešva Jiří, Večeřa Daniel, Mikulcová Marie
- plocha pro dopravu (parkoviště) - Hradilová Danuše-HP TRONIC, Zlín
- základová stanice mobilního operátora v kombinaci s rozhlednou na Soláni - Vodafone Czech Republic a.s.

ZO uložilo:

- místostarostovi projednat odkoupení parcel pod kůlnami se všemi majiteli domu č. 430

ZO nesouhlasilo:

- s převodem provozu a správy Domova s chráněným bydlením v Tisňavách do majetku obce a to z důvodu vysokých nákladů na provoz zařízení, popř. jeho rekonstrukci.

Rozpočet obce na rok 2008:

hospodaření obce na rok 2008 bylo schváleno na zasedání zastupitelstva v prosinci minulého roku. Předložená tabulka výdajů je upravena o příjem zůstatku z roku 2007. Příjmy i výdaje jsou zastupitelstvem obce schváleny ve výši 36.472 tis. Kč a jsou rozděleny pro tyto účely:

- 1.568 - lesní hospodářství (těžba dříví, pěstební činnost, úprava cest, mzdy, odvody, pojištění lesa)
- 1.350 - cestovní ruch (propagace, provoz informačního centra, provoz rolby, přístřešky, rozcestníky)
- 1.990 - silnice (zimní údržba, oprava a udržování místních komunikací, nákup služeb a materiálů)
- 200 - chodníky, parkoviště (příprava projektů)
- 202 - provoz veřejné dopravy (příspěvek na dopravní obslužnost, údržba zastávek)
- 430 - pitná voda (dokončení vodovodu v Miloňově, vodovod na Volkově, v Jezerném)
- 2.574 - kanalizace (projekty na kanalizaci ČŘB II - Léskové, dokončení kanalizace v Pluskovci, v sídlišti, dotace fyz. osobám na vybudování vlastní ČOV, kanalizace na Volkově, splátka příspěvku na kanalizaci ČŘB I.)
- 1.002 - mateřská škola (příspěvek na provoz, údržbu, projektové práce)
- 2.290 - základní škola (příspěvek na provoz a drobnou údržbu)
- 1.550 - kultura (příspěvek na provoz knihovny, muzea, kina, opravy kulturních památek, podpora místních spolků, vydavatelská činnost, kronika, zpravodaj)
- 434 - rozhlas a televize (opravy a udržování, příspěvek ČRa na investici v Podřatém, podíl na bezdrátový rozhlas)
- 112 - SPOZ (pohoštění, věcné a finanční dary)
- 1.382 - sport (provoz koupaliště, příprava projektu, dotace na činnost FC Velké Karlovice, údržba stadionu, výroba nových mantinelů na kluzišti, příspěvek na tenis, sportovní akce)

- 222 - zdravotní středisko (*nákup služeb, projekt půdní vestavby*)
- 1.518 - bytové hospodářství (*nákup služeb a energií, opravy a údržba bytového fondu*)
- 290 - nebytové hospodářství (*pošta, dům služeb-provoz a údržba*)
- 750 - veřejné osvětlení (*el. energie, opravy, údržba, materiál*)
- 605 - pohřebnictví (*investice na plot, chodníky, odvoz odpadu, údržba*)
- 23 - úroky z úvěru plynofikace
- 60 - územní plán (*zakreslení změn územního plánu*)
- 230 - svoz nebezpečných odpadů (*jarní a podzimní svoz velkoobjemových a nebezpečných odpadů*)
- 900 - svoz komunálního odpadu (*Technické služby Vsetín 1 x 14 dní vývoz kom. odpadu, pořízení popelnic k prodeji občanům*)
- 531 - skládka odpadu (*vlastní podíl na rekultivaci skládky, poplatky za odborného hospodáře*)
- 420 - tříděný odpad (*svoz skla, plastů, papíru, nákup kontejnerů a pytlů na tříděný odpad*)
- 1.580 - péče o vzhled obce (*nákup materiálu, vlečky, leasing na traktor, mzdy včetně odvodů, pohonné hmoty*)
- 300 - hasiči (*příspěvek na údržbu a provoz hasičských domů, pohonné hmoty, údržba techniky, školení*)
- 1.503 - zastupitelstvo (*odměny včetně odvodů uvolněným i neuvolněným členům zastupitelstva a rady obce*)
- 2.779 - vnitřní správa (*provoz obecního úřadu, mzdy včetně odvodů, materiál, pojištění, pohonné hmoty, opravy a u udržování, telefonní poplatky*)
- 400 - projekt na přestavbu horní školy
- 500 - daň z příjmu (*daň z příjmu z hospodářské činnosti obce, neplatí se jen se rozpočtuje*)
- 115 - pojištění majetku, služby peněžních ústavů
- 90 - příspěvky a dary (*Charita svaté Rodiny, neziskové organizace*)
- 7.476 - rezerva na investice (*finanční rezerva na investiční výstavbu, která bude zařazena rozhodnutím zastupitelstva jako vlastní podíl na připravované stavby*)
- 1.096 - splátka půjček (*poslední splátka plynofikace a vodovodu*)

Miroslav Koňářík, starosta obce

Z obecní matriky

Jubilanti za I. čtvrtletí 2008

80 let

Veronika Kysučanová V.K. 523
Karel Matocha V.K. 348
Marie Rudolfová V.K. 871

85 let

Josefa Šturalová V.K. 296

90 let

Ludmila Šturalová V.K. 201

93 let

Anna Perdochová V.K. 169

96 let

Anna Latková V.K. 710

Narozené děti

Barbora Ručková V.K. 154
Tomáš Kubica V.K. 272
Nela Jančová V.K. 839

Veronika Suralová V.K. 1
Markéta Uherková V.K. 577
Max Matyáščík V.K. 821

Všem srdečně blahopřejeme

IC informuje

Výstava keramiky a kreseb paní Ludmily Vaškové s názvem Nekonečná píseň bude zahájena v sobotu 22. 3. 2008 ve 14 hod v Karlovském muzeu. Výstavu uvede Mgr. Daniel Drápala PhDr., zahraje hudecká muzika Staré gatě. Výstava potrvá do 25. 4. 2008.

Otevřena bude denně od 10 do 16 hod.

V neděli 23. 3. 2008 bude v Karlovském kostele v 19.30 hod Velikonoční koncert cimbálové muziky **Javořina** z Rožnova pod Radhoštěm. Primáška - Drahomíra Klimková, cimbál - Petr Zetek, zpěv - Eva Porubová, Ludmila Vašková, Kateřina Jurčová, Pavel Hausner.

Všechny srdečně zveme, vstupné dobrovolné.

Ve Valašském ateliéru u Hofmanů bude do 25. 5. 2008 výstava souboru obrazů Jany Mašíkové - Pozdrav z Francie. Autorka žije na jihu Francie, nedaleko starobylého města Carcassonu.

Otevřeno v sobotu a v neděli od 10 do 18 hod.

Jarmila Adamová

Náš medailon

*Rodné brázdy v šíř i v dál,
Co mi vás jen Pán Bůh přál,
Co se já vás naoséval, naoral.... J.V. Sládek*

Na poli, na louce, v chlévě - to byla práce a radost letos jedenadevadesátiletého pana Josefa Křenka „z putyky“. Odmala rostl při práci v zemědělství a měl ji moc rád. V Solanci nejdřív s rodiči a sourozenci, později jako nejmladší z šesti sourozenců jen s maminkou na výminku s hospodářstvím. Chovali tři krávy, mladý Josef jezdil na kole do Rožnova prodávat máslo. Otce, který byl devět roků starostou, ztratil velice brzy. Svou pracovitou a hodnou maminku měl moc rád a dodnes na ni s velkou láskou vzpomíná. Do Karlovic se přišel v roce 1938, na statek rodiny Křenků „z putyky“. Nepřišel s prázdnou, ale hlavní vklad byly jeho pilné ruce a hospodářství

začalo vzkvétat. Se stejně pracovitou pěknou ženou měl šest dětí, dvě zemřely maličké, zůstaly tři dcery a syn. Velký zásah do spokojenosti přinesl rok 1948 a s ním združstevňování selských majetků. Do družstva nechtěl a tak mu jeho dobře obdělávané pozemky vyměnili za vzdálené horší (například až v Dynčáku) a předepsali velké dodávky. Nějaký čas vzdoroval, ale když viděl, že jeho odporem trpí děti, vzdal to a do družstva vstoupil. Pocit nespravedlnosti mu vzal radost z práce a útěchou byla jen dobrá rodinná soudržnost. Léta ubíhala, dvě dcery a syn založili rodiny (Holčákovi, Drozdovi, Křenkovi), žena zemřela, zůstal na chalupě s dcerou Lidkou, která tatínka opečovává. Dnes má 8 vnuků a 9 pravnuků. Nebýt uklouznutí a pádu před čtyřmi roky a omezené pohyblivosti následkem zranění, byl by mezi tolika svými spokojený. Posedává, polehává a vzpomíná, jak všechno mohlo být jinak. Tesknit ho ale hodné děti nenechají. A proč „z putyky“? S hospodskými zvyky to tedy u Křenků nemá nic společného. Ale prý kdysi v 19. století stávala na místě Křenkovy chalupy hospoda - putyka. Tak aby se vědělo, o které z mnoha karlovských Křenků jde, říká se jim „z putyky“. Milý pane Křenku, přejeme všechno dobré.

I. Foralová, J. Ryplová

Tříkrálová sbírka 2008

Již po deváté proběhla, na počátku měsíce ledna, v Olomoucké arcidiecézi Tříkrálová sbírka. Po sečtení obsahu všech pokladniček, které neúnavně nosili tři králové, se částka v naší oblasti sedmi obcí vyšplhala na 440.200 Kč. Z této částky je 65 % určeno místní charitě na její nové projekty. V našem případě, jak již ve většině případů víte, pomůže výtěžek TS při výstavbě Víceúčelového charitního domu v Halenkově. Pokud se podaří vše tak, jak je na tento rok naplánováno, měl by být tento dům na podzim již v provozu.

Tříkrálová sbírka je po léta již tradičně nedílnou součástí financování našich nových projektů. Chtěla bych Vám všem mnohokrát poděkovat za Vaši důvěru. Budeme se snažit i v dalších letech ji nezklamat. Dík patří také všem koledníkům a jejich vedoucím.

Za charitu Nový Hrozenkov a koordinátory TS - Juditu Orságovou a Ing. Danu Žákovou

Ing. Danuše Martinková, ředitelka

Výtěžek Tříkrálové sbírky

Hovězí	55.396
Huslenky	47.809
Zděchov	20.523,50
Halenkov	71.907
N. Hrozenkov	106.235,50
Karolinka	55.827,50
V. Karlovice	82.501,50
celkem	440.200,- Kč

Ladislav Borák

30. dubna 2008 se dožije významného životního jubilea řezbář Ladislav Borák, rodák z Frýdku - Místku, obdivovatel lidového řezbáře Michala Žitníka ze Soláně, zakladatel Řezbářského sympozia v prostorách Karlovského muzea (v roce 1994) a první soukromý galerista ve Velkých Karlovicích.

Umělec a jeho dílo

Ladislav Borák vystudoval Střední zemědělskotechnickou školu v Krnově. Působil ve Střední zemědělské škole ve Vsetíně, poté v Lesnickém učilišti ve Šternberku, kde vedl řezbářský kroužek. Dodnes stojí před tímto učilištěm socha, kterou Ladislav Borák spolu se členy jeho řezbářského kroužku vytvořil. V roce 1985 se vrátil na Valašsko. Nejdříve do Karolinky, později si ve Velkých Karlovicích postavil dům, kde si zřídil dílnu a soukromou galerii. V roce 1985 se stal členem amatérské výtvarné skupiny Urgatina ve Velkých Karlovicích a v letech 1993 - 1994 byl jejím vedoucím. V roce 1994 uspořádal zkušební „nultý“ ročník Řezbářského sympozia před Karlovským muzeem. Po jeho úspěchu se zmíněná akce stala každoroční záležitostí.

Ladislav Borák má cit pro dřevo a velmi dobře kreslí. Od roku 1994 je řezbářem na volné noze. Jeho tvorba je známá v České republice i v zahraničí.

MM

Jubileum kostela

1. května 2008 uplyne 255 let od zahájení stavby našeho kostela, který patří k nejkrásnějším stavbám lidového baroka na Valašsku. Kostel stojí v místě, kde rostl les. Ten byl vytěžen a z takto získaného dřeva začali, většinou karlovičtí tesaři pod vedením Jana Žáka z Hážovic, budovat ojedinělou roubenou stavbu, která má půdorys rovnoramenného kříže, situovaný do všech čtyř světových stran.

Kostel byl postaven bez jediného kovového prvku. Co bylo třeba spojit nebo upevnit, bylo učiněno dřevěnými klínky. Stavba byla dokončena 15. 8. 1754. Ve stejný den v něm byla sloužena první mše svatá. 21. srpna téhož roku byl kostel vysvěcen.

V roce 1888 byla postavena škola v údolí Miloňov. Do této doby byly třídy propůjčovány v chalupách. Učitelé vyučovali jen úterý, čtvrtek a sobota v Miloňově, ostatní dny ve „vysokém učení“ na Soláni. Obě expozitury byly pobočkami školy U kostela. Prvním učitelem byl Jan Barvič a učil za 15 zlatých měsíčně. A to musel překonávat všechny cesty pěšky. Na Soláň to bylo horší. Skoro 13 kilometrů a ještě k tomu výškový rozdíl. Až po postavení školy v Miloňově v dalším roce se stala samostatnou a přestala patřit pod školu U kostela.

Miloňovská škola byla postavena na počest 40. výročí panování Františka Josefa I., který dokonce připsal dne 30. 10. 1888 dovolil užívání názvu „jubilejní škola“.

Na učitelský byt byla zakoupena usedlost naproti školy za potokem. Je třeba se zmínit, že na výstavbě i úpravě učitelského bytu, jako také na všech opravách až po rok 1975 Miloňovjané statečně pomáhali udržovat budovu školy a opravovali, co se dalo, aby škola fungovala co nejdéle.

Ale vraťme se ještě do historie starší. Na střeše školy byla zvonička a postupem času tam byl i zvon. Nezvonil dlouho. Ke konci I. světové války byl zrekvírován. U školy byly zasazeny v roce 1918 „lípy svobody“. Bohužel byly v devadesátých letech minulého století pokáceny.

Dětí bylo hodně. Třeba do 1. třídy ve škole U kostela bylo přihlášených 140 žáků a to bylo na konci 19. století. V době, kdy byl řídícím učitelem pan řídící Šivic, často za ním jezdil J. N. Polášek, sběratel lidových písní. Ne pro písničky, ale byl vášnivý rybář a věděl, že pan řídící byl odborník na ryby a že na Škaredici založil první pstruží líheň.

Už v roce 1881 obdivoval spisovatel Svatopluk Čech všechno, co mu příroda i lidé nabízeli.

Ještě pár jmen učitelů, kteří v miloňovské škole učili. Byli to řídící učitelé: Orság, Kynčl, Šivic, Škarpichová, Dočkal, Kolář, Vrba, Zelina, Heinová a posledním byl Antonín Trampota.

Počet žáků začal rychle klesat. 1949 to bylo 61 dětí, 1968 už 18. Za čtyři roky 14 žáků a v posledním roce jen 13. Psal se rok 1975.

Budovu koupilo za směšnou cenu JZD, které ji prodalo svému členu. Dnes je na místě školy rodinný dům.

Ale miloňovská škola existuje. Kde? Ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Našel se původní plán školy a protože náčrt ukazoval, že se jedná o starý typ školy, postavili ji znovu. Díky jim!

H. Mičkalová

A už je tu zas

ten jarní čas, který ale do našich hor přichází mnohem později než do rovinaté Hané či sluncem bohatého Moravského Slovácka. Teprve 24. duben slavili naši předkové jako skutečný svátek jara. Před svatým Jiřím se ovečky mohly pást kdekoli, ale po něm jen na pastvině. Když se poprvé vyjelo orat, nabraly ženy z první brázdy hlínu a sypaly ji po hovězím dobytku, aby nestřečkoval. Oráčům přinesla hospodyně na pole svačinu, míchaná vejce s klobáskou a dobytku seno a jetelínu.

Velikonoční čas začínal škaredou středou a pokračoval Zeleným čtvrtkem, Velkým pátkem a Bílou sobotou. V neděli a v pondělí velikonoční svátky jara vyvrcholily. Děvčata malovala vajíčka a pekla koláče, chlapi zašli pro pěkný jaloveček nebo březovou metlici. A když přišel nedělní večer, sešli se muži v hospodě, kde nakoupili sladkou kořalku pro děvčata, něco ostrého vypili na kuráž a vydali se na „buďačku“. Začal čas radosti.

Prababičino velikonoční vejce

V naší rodině se traduje následující recept na barvení velikonočních vajíček. Moje prababička prý zdobila vajíčka již před Velikonocemi a to takto: Do silně rezavého železného hrnce (železnáku) nalila trochu zelnice (vody z kvašeného zelí) a do ní vložila kus hodně rezavého železa. Vše vařila, dokud zelnice nebyla tmavohnědé barvy. Po vychladnutí „barvy“ vzala zašpičatělé dřívko na způsob pera a kreslila jím na vajíčko ozdoby, jaké uměla (květiny, srdíčka atd.).

Touto zbarvenou zelnicí se barvily i krpce, mužské a ženské obutí našich předků.

M. Mikulcová

Zápis do mateřské školy

Vážení rodiče,

14. a 15. května 2008 od 8:00 do 15:30 hodin proběhne zápis nových dětí do mateřské školy. Pokud máte zájem přihlásit své dítě k docházce do mateřské školy, vyzvedněte si v těchto dnech potřebnou dokumentaci.

Přednostně budou přijaty děti pětileté a děti pracujících matek. Přes tato kritéria věříme, že uspokojíme většinu z Vás.

Svatava Koňářiková, ředitelka MŠ

Jak jsou rozsáhlé rody

V naší obci už hodně dlouho se udržují rody, které byly a jsou a doufejme, že budou základem rozvoje Velkých Karlovic. Největší je rod Křenků. Má 78 členů.

Následují:

Rod Koňářiků - 58 členů	Rod Chudějů - 38 členů	Rod Oravců - 23 členů
Rod Drozdů - 58 členů	Rod Tomků - 36 členů	Rod Rudolfů - 23 členů
Rod Matyščáků - 56 členů	Rod Plánků - 33 členů	Rod Volků - 19 členů
Rod Vašutů - 49 členů	Rod Bukovjanů - 32 členů	Rod Kalusů - 19 členů
Rod Holčáků - 45 členů	Rod Třetinů 30 - členů	Rod Valigurů - 19 členů
Rod Podešvů - 45 členů	Rod Jurečků 28 - členů	Rod Stoklasů - 18 členů
Rod Martináků - 41 členů	Rod Orságů 24 - členů	Rod Solanských - 18 členů
Rod Pavelků - 40 členů	Rod Korytářů - 24 členů	Rod Petřeků - 18 členů
Rod Kysučanů - 39 členů	Rod Válků 25 - členů	

Nejsou započítáni členové rodů, kteří žijí mimo Velké Karlovice.

Do předcházejícího sloupce by měly patřit i tyto starobylé rody:

Paprskářovi - 4 členové, Malinovi - 4 členové, Petřvalští - 4 členové, Kedroňovi - 6 členů, Matochovi - 6 členů, Střelečtí - 6 členů, Škorňovi - 7 členů, Martincovi - 8 členů.

Přehled nejužívanějších jmen:

Josef	129 krát	Marie	116 krát
Jiří	75 krát	Anna	74 krát
Jan	74 krát	Ludmila	59 krát
František	56 krát	Jana	53 krát
Petr	54 krát	Lenka	29 krát
Pavel	29 krát	Kateřina	20 krát
Václav	28 krát	Barbora	15 krát
Michal	16 krát	Veronika	13 krát
Antonín	11 krát	Tereza	11 krát
Ludvík	9 krát	Martina	11 krát

Dříve často užívané jméno Celestýna se pomalu ztrácí. Děti však dostávají i cizí jména, ale to je jen vyjímečně.

Co nás čeká

Spolek divadelních ochotníků pod vedením paní učitelky Foralové nastudoval pohádku Princezna a čert. Premiéra ve Velkých Karlovicích bude 6. dubna

Závod na běžkách Karlovský maraton se pro špatné sněhové podmínky neuskutečnil, náhradou bude letní Pepi - maraton, s největší pravděpodobností 27. června.

Protože Karlovský zpravodaj vychází pravidelně co čtvrt roku už 5 let, zasloužil by si změnu. Redakce se rozhodla vyhlásit výběrové řízení na novou podobu zpravodaje, prosíme výtvarně nadané spoluobčany o návrhy. Vítěz, kterého vybere odborná porota, bude odměněn.

Kamenosochařství Kuběj Tomáš přijímá zakázky na sezonu 2008 se slevou 20%. Adresa: Krhová 555, Valašské Meziříčí, tel. 571 635 009.

Lékárna v Karolince zřizuje službu pro pacienty:

Výdej léků mimo pracovní dobu, ve večerních hodinách, o víkendech, o svátcích. Pro tuto službu bylo zřízeno výdejní okénko ve vstupních dveřích zdravotního střediska v Karolince. Výdej léků na základě předešlé telefonické dohody.

Tato služba je zdarma! Volejte: 732 925 478 nebo 571 412 089

Uzávěrka příštího čísla, které by mělo vyjít koncem června, bude 16. 6. Do této doby prosíme přispěvatele o články. Uvítáme příspěvky od zájmových i sportovních organizací, veřejnost by jistě zajímaly i akce, které pořádají hotely pro své ubytované hosty a nejen pro ně.